

Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia chorób pasożytniczych (owsicy) w Przedszkolu nr 40 w Bielsku- Białej.

1. Cel procedury:

- ☐ zapewnienie higienicznych warunków pobytu dzieci w przedszkolu i eliminowanie ryzyka zarażenia się owsicą.
- ☐ ochrona przed rozprzestrzenieniem się owsicy w placówce,
- ☐ stwierdzenie u dziecka objawów choroby pasożytniczej typu owsica.

2. **Zakres procedury:** Procedura dotyczy postępowania w przypadku stwierdzenia owsicy w przedszkolu.

3. Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności:

3.1. Rodzice (opiekunowie prawni): muszą mieć świadomość konieczności monitorowania na bieżąco czystości skóry własnego dziecka oraz obserwowania zachowań dziecka mogących świadczyć o chorobie pasożytniczej.

3.2. Nauczyciele: są zobligowani do niezwłocznego zgłaszania dyrektorowi przedszkola wszystkich informacji dotyczących pojawienia się objawów zakażenia owsicą u podopiecznych, które zauważyli lub o których dowiedzieli się od rodziców/prawnych opiekunów.

3.3. Pracownicy obsługi: winni zgłosić swoje podejrzenia, co do zauważenia objawów wystąpienia owsicy w danej grupie nauczycielowi bądź dyrektorowi placówki.

3.4. Dyrektor: jest zobowiązany do zapewnienia dzieciom higienicznych warunków pobytu w przedszkolu, a pracownikom higienicznych warunków pracy.

4. Opis procedury:

4.1. Aby zapewnić higieniczne warunki pobytu dziecka w przedszkolu oraz chronić przed rozprzestrzenieniem się owsicy w placówce, zobowiązuje się:

Rodziców/ opiekunów prawnych do:

- ☐ regularnego monitorowania czystości skóry dziecka,
- ☐ obserwacji zachowania dziecka mogącego świadczyć o chorobie pasożytniczej,
- ☐ niezwłocznego zgłoszenia wychowawcy wystąpienia u dziecka choroby pasożytniczej typu owsica.

Nauczycieli do:

- ☐ niezwłocznego zgłaszania dyrektorowi przedszkola wszystkich informacji dotyczących pojawienia się objawów zakażenia owsicą u podopiecznych, które zauważyli lub o których dowiedzieli się od rodziców/ opiekunów prawnych,
- ☐ zwracania uwagi na przestrzeganie zasad higieny wśród dzieci,
- ☐ przeprowadzenia instrukcji prawidłowego mycia rąk przez dzieci,
- ☐ podejmowania działań profilaktycznych i edukacyjnych wśród dzieci i rodziców.

Pracowników obsługi do:

- ☐ niezwłocznego zgłaszania dyrektorowi przedszkola podejrzeń co do wystąpienia owsicy

- w danej grupie,
- ☐ codziennego utrzymania czystości pomieszczeń (sanitariaty);
 - ☐ wietrzenia pomieszczeń, w którym przebywają dzieci i personel;
 - ☐ przestrzegania prawidłowej zasady mycia rąk zgodnie z instrukcją;
 - ☐ dokonywania codziennej dezynfekcji stołów i sanitariatów;
 - ☐ systematycznego uzupełniania mydła i ręczników jednorazowych;
 - ☐ przestrzegania zasady zdrowego i higienicznego podawania posiłków,
 - ☐ systematycznego kontrolowania miejsca zabawy dzieci;
 - ☐ zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i zabawy;
 - ☐ współpracy z nauczycielami w ramach podejmowanych działań profilaktycznych dla rodziców i wychowanków;

4.2. Postępowanie w przypadku wystąpienia choroby pasożytniczej na terenie placówki:

- ☐ Poinformowanie rodziców dziecka o podejrzeniu wystąpienia choroby (dyrektor lub wychowawca).
- ☐ Niezwłoczne odebranie dziecka z placówki przez rodziców lub prawnych opiekunów.
- ☐ Przez okres kuracji dziecko pozostaje w domu do całkowitego wyleczenia (co najmniej 2 dni po przyjęciu pierwszej dawki leku). Kurację należy powtórzyć po dwóch tygodniach od podania pierwszej dawki leku.
- ☐ W przypadku wystąpienia trudności, np. w rodzinach o niskim statusie ekonomicznym, dyrekcja placówki podejmuje współpracę z opieką społeczną w celu udzielenia wsparcia tym rodzinom.
- ☐ Rodzice/opiekunowie prawni dziecka, po przebytej chorobie pasożytniczej, zobowiązani są potwierdzić u lekarza, że dziecko jest zdrowe i poinformować o tym nauczyciela lub dyrektora.
- ☐ Poinformowanie całej społeczności przedszkolnej o wystąpieniu choroby pasożytniczej w przedszkolu.
- ☐ Nauczyciel zawiadamia rodziców dzieci, u których stwierdzono owsicę, o konieczności podjęcia niezwłocznie zabiegów higienicznych i kontakt z lekarzem lub farmaceutą w celu doboru odpowiednich leków.
- ☐ Wychowawca zapoznaje rodziców ze sposobem działań, informuje też o konieczności poddania się kuracji wszystkich domowników i monitoruje skuteczność działań, jednocześnie informuje dyrektora przedszkola o wynikach kontroli i skali zjawiska.
- ☐ Pracownicy obsługi przeprowadzają sprzątanie oraz dezynfekcję sali przedszkolnej przy użyciu środków czystości, parownicy i lampy bakterio- i wirusobójczej.

5. Sposób prezentacji procedury:

- ☐ Umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej przedszkola i tablicy ogłoszeń (w razie wystąpienia choroby).
- ☐ Zapoznanie rodziców z obowiązującą w przedszkolu procedurą.
- ☐ Zapoznanie wszystkich pracowników przedszkola z treścią procedury (potwierdzone podpisem).

6. Postanowienia końcowe:

- ☐ Za wdrożenie i nadzór nad stosowaniem procedury odpowiada dyrektor przedszkola.
- ☐ Do przestrzegania postanowień niniejszej procedury zobowiązani są wszyscy pracownicy przedszkola i rodzice.
- ☐ Za zapoznanie pracowników i rodziców/opiekunów prawnych wychowanków z niniejszą

- procedurą odpowiada dyrektor przedszkola.
- ☐ Wszelkich zmian w opracowanej procedurze może dokonać z własnej inicjatywy lub na wniosek Rady Pedagogicznej dyrektor placówki. Wnioskodawcą zmian może być również Rada Rodziców.
 - ☐ Procedura wchodzi w życie w dniu 03.11.2025 r.

7. Podstawa prawna:

- ☐ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 881 i 1019),
- ☐ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 13 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2024 r. poz. 933);
- ☐ Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 416)

8. Definicja choroby, objawy, leczenie, profilaktyka i zapobieganie chorobom pasożytniczym typu owsica.

Owsica to jedna z najczęstszych chorób pasożytniczych przewodu pokarmowego. Występuje tylko u ludzi. Wywołują ją owsiki – ok. jednocentymetrowe nicienie. Zapadają na nią głównie małe dzieci, u których zachowania higieniczne nie są jeszcze nawykiem oraz członkowie ich rodzin. Owsica bardzo łatwo i szybko się przenosi. Można się nią zarazić przede wszystkim przy całodobowym bliskim kontakcie między domownikami lub osobami przebywającymi stale w „zamkniętym” środowisku, np. w przedszkolu.

Chorobą zarażamy się, gdy spożywamy skażone jedzenie czy wkładamy do ust palce lub przedmioty, na których znajdują się jaja owsika. Brudne ręce, przedmioty codziennego użytku, takie jak zabawki, ręczniki, pościel, sztućce – wszędzie tam mogą znajdować się ogniska zapalne choroby.

Na owsić chorują przede wszystkim dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym (3–7 lat), wobec których upomnienia: Nie wkładaj palców do buzi!, Umyj ręce! – mimo, że często powtarzane, nie zawsze są skuteczne.

Z tego powodu owsica rozprzestrzenia się szybko wśród osób znajdujących się w bezpośrednim otoczeniu chorego, np. wśród domowników lub rówieśników, z którymi ma kontakt. Zarazić się nią można jednak nie tylko w domu, ale także w przestrzeni publicznej: w przedszkolu, w szkole.

Kiedy inwazyjne (zdolne do zarażenia człowieka) jaja owsika dostaną się do przewodu pokarmowego, wylęgają się z nich larwy, które wędrują w głąb, do jelita grubego. Tam przez ok. 3 miesiące dojrzewają. Następnie zapłodnione samice przemieszczają się w stronę odbytu, wydostają się na zewnątrz ciała (zazwyczaj w nocy!) i składają w okolicach odbytu do 10 tysięcy, pokrytych lepką wydzieliną, jajeczek.

Skóra w tej okolicy zaczyna wówczas swędzieć, dziecko w trakcie snu bywa niespokojne, drapiąc się, gromadzi jajeczka pod paznokciami. Wystarczy, że maluch włoży do ust niedokładnie umyte ręce, i dochodzi do ponownego zarażenia. Jaja spadają także na prześcieradło, wewnętrzną stronę ubrania. Gdy śluz obeschnie, unoszą się wraz z kurzem i mogą być wdychane z powietrzem lub osiadają na okolicznych przedmiotach. Poza organizmem człowieka jaja owsika potrafią przeżyć do 20 dni, zachowując zdolność do zakażenia aż przez 3 tygodnie.

Objawy:

- ☐ brak apetytu,
- ☐ częste bóle głowy,
- ☐ brak koncentracji,
- ☐ osłabienie,
- ☐ podkrążone oczy,
- ☐ problemy ze snem,
- ☐ kłopoty z wypróżnianiem się,
- ☐ nocne zgrzytanie zębów,
- ☐ nadpobudliwość, niepokój,
- ☐ nudności, bóle brzucha,
- ☐ owsiki w kale dziecka,
- ☐ świąd w okolicy odbytu, głównie wieczorem i w nocy.

Leczenie:

- ☐ Cykl leczenia należy zacząć od przyjęcia leku (dla małych pacjentów, np. w formie zawiesiny). Leczeniu farmakologicznemu powinni się poddać wszyscy domownicy. Wizyta u lekarza jest wskazana, aby potwierdzić diagnozę.
- ☐ Aby leczenie było skuteczne, kurację należy powtórzyć po dwóch – trzech tygodniach. Ponieważ leki działają na dorosłe osobniki, a nie na ich jaja, ponowne przyjęcie leku zwiększa szansę na wytrucie tych pasożytów, które wylęgły się z jaj po pierwszej dawce leku.
- ☐ Do powodzenia kuracji niezbędne jest również wyeliminowanie źródeł zakażenia wtórnego. Nie można lezonego dziecka położyć spać w tej samej pościeli, w której spało, zanim zaczęło przyjmować leki. Jajeczka znajdujące się na prześcieradle mogą stanowić źródło ponownego zarażenia, które ma miejsce, gdy dziecko przenosi jajeczka owsika z okolicy odbytu do ust. W ten sposób cykl życiowy nicienia zaczyna się od początku.
- ☐ Może dochodzić również do retroinwazji, w czasie której larwy posiadające zdolność ruchu cofają się do przewodu pokarmowego. Leczenie nie polega więc wyłącznie na podaniu farmaceutyków, ale przede wszystkim na zadbanie o prawidłową higienę dziecka i wszystkich domowników.
- ☐ Leczenie farmakologiczne, aby było skuteczne, należy wspierać bardzo restrykcyjnie przestrzeganą higieną. Istotne jest również dokładne sprzątanie domu. Działania te są niezbędne, aby efektywnie pozbyć się pasożytów.
- ☐ Rano, po wieczornym przyjęciu leku, należy pamiętać o obowiązkowej zmianie piżam oraz pościeli. Rzeczy te należy uprać w wysokiej temperaturze (60°C lub 90°C), a następnie uprasować. Przez cały okres leczenia każdej nocy ubieramy dziecko w czyste (uprane i uprasowane) piżamki. Ważne, aby wyrobić w dziecku nawyk codziennej zmiany bielizny.
- ☐ Najlepiej też stosować oddzielne ręczniki do wycierania ciała, rąk i twarzy. Uprać należy również pluszaki, a inne zabawki wymyć w bieżącej wodzie z mydłem lub nawet wyparzyć bądź przelać wrzątkiem.
- ☐ Meble wycieramy dokładnie na mokro, a po każdym sprzątaniu pierzemy ścierki w wysokiej temperaturze. Podobnie z podłogą: trzeba ją dokładnie odkurzyć, a następnie przemyć mopem parowym lub zwykłym mopem z użyciem gorącej wody. Należy również uprać w wysokiej temperaturze i uprasować wszystkie koce i narzuty w domu.

Profilaktyka:

- ☐ jak najczęściej myj ręce gorącą wodą z mydłem, zwłaszcza przed posiłkami, po powrocie dziecka z przedszkola czy zabawie z rówieśnikami.
- ☐ Eliminuj u dziecka nawyk wkładania palców, rączek i innych przedmiotów do buzi (zabawek, długopisów itp.).
- ☐ Obcinaj dziecku krótko paznokcie, aby jaja owsika nie miały możliwości „ukrycia” się pod nimi.
- ☐ Zakładaj maluszkowi na noc nieco bardziej obcisłe majteczki, aby utrudnić drapanie się po pupie i roznoszenie jajeczek owsika (na ręce możesz założyć dziecku rękawiczki lub skarpetki).
- ☐ Rano i wieczorem podmywaj miejsca intymne dziecka ciepłą wodą z mydłem.
- ☐ Dbaj regularnie o czystość w domu, dokładnie sprzątaj łazienkę oraz toaletę.

Zalecenia pobrane ze strony: <https://przedszkolabezowsikow.pl/>